

משנה לחן מורבים

יר"ל ע"י מכון
באהלי צדיקים
MACHON BE'OHALEI TZADIKIM

אוצרות דברי תורה, סיפורים מכתבים ופתגמים
מתוך שיחות קודש ופגישות בין גדולי ישראל וכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

באור המועדים

הכתרת הקב"ה דווקא על ידי מעשה פשוט

בפעם האחרונה שביקר הגאון הצדיק המקובל רבי מרדכי אליהו בהיכל הקודש ביום שני פרשת לך לך ו' מרחשון תשנ"ב הוא הביא את דברי התוספות במסכת ברכות דף מ' עמוד ב' שהברכה הראשונה בתפילת שמונה עשרה "אלקי אברהם הוי כמו מלכות, דאברהם אבינו המליך הקב"ה על כל העולם שהודיע מלכותו". והגיב על כך כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש "כח זה להמליך את הקב"ה ניתן לכל אחד ואחד מישראל בהתחלת השנה, כמארז"ל "אמר הקב"ה... אמרו לפני בראש השנה מלכויות זכרונות ושופרות... כדי שתמליכוני עליכם... ובמה בשופר".

וגם בענין זה מודגשת גודל מעלתו של ישראל, שהקב"ה מבקש מכל אחד ואחד מישראל ש"תמליכוני עליכם". היינו, שמלכותו של הקב"ה נעשית על ידי ישראל דוקא. ומודגש גם בהמשך המאמר "ובמה בשופר", שפעולתו של יהודי הממליך את הקב"ה היא לא על ידי אמירת חידוש עמוק בתורה, אלא מעשה פשוט שקשור עם קרן של דתקיעת שופר, ולא סתם מעשה פשוט, אלא מעשה פשוט שקשור עם קרן של בהמה, בהמה ממש, לא נפש הבהמית שבאדם, אלא בהמה כפשוטה ממש. ומן הבהמה עצמה לוקח הקרן בלבד, שחשיבותו פחותה, לא רק מחשיבות הברשע שנעשה מאכל אדם, אלא גם מחשיבות העור של הבהמה שעושים ממנו לבוש, שלכן אינו מקבל טומאה, שבוה מודגשת מעלתו של יהודי שגם מקרן של בהמה דבר פחות ביותר, עושה "שופר" שעל ידו ממליך את הקב"ה.

להאיר את אפלת העולם על ידי תורה ומצוות

במכתב מיוחד מיום כ"ה אלול תש"י, כותב כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש להגה"ק רבי מאיר אבוחצירא ה'בבא מאיר' בנו של ה'בבא סאלי', הסבר מיוחד על סדר בריאת

העולם שנברא בכ"ה אלול, ומה תפקידו בעולם. באותה תקופה עדיין כיהן רבי מאיר אבוחצירא כרבה של מידלת במרוקו. להלן קטעים נבחרים מתוך המכתב בתוספת פענוחים בסוגריים מרובעות.

"ומענייני דיומא: ביום זה, הוא יום כ"ה אלול, נברא העולם, ודרשו רז"ל על הפסוק בראשית... את השמים ואת הארץ, שגם תולדותיהם נבראו אז. והפירוש הפנימי אשר בזה, שכל שית אלפי שנים דהוי עלמא [שכל ששת אלפי השנים שקיים העולם] ומאורעותיהן, נכללו בבריאת יום ראשון, במאמר אחד יכול להבראות, כי הוא כולל בתוכו כל העשרה מאמרות.

סדר הבריאה, כמבואר בספרי הקבלה, בתחלה הצמצום, שנתן מקום לעולמות, ואחר כך האיר הקו בעולמות עצמן... וכרמו רז"ל (שבת עז, ב) "ברישא חשוכא והדר נהורא" [בתחילה חושך ולאחר מכן אור]. ויהי ערב ויהי בקר. והנה תכלית הבריאה ושלימותה, כדי שלא יאכל האדם נהמא דכסופא [לחם חינם], כי אם יהנה מפרי עמלו במלחמתו עם יצר הרע, עד אשר יאיר בעבודתו את חושך העולם, ואתהפכא חשוכא דוקא לנהורא [ולהפוך את החושך דווקא לאור]... וזהו גם כן תפקידו הכללי של כל אחד ואחת מבני ישראל, להאיר את אפלת העולם על ידי נר מצוה ותורה אור, עד כי יבוא ינון... ויקויים היעוד "והיה לך ה' לאור עולם".

בהתאם לבקשת כבוד תורתו אזכיר את שמו ושמות בני ביתו שיחיו ואת הבעלי בתים שמזכיר ביקרתו, על ציון כ"ק מורי וחמי אדמו"ר הכ"מ לכתביה וחתמימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות. המברך ומתברך לכתביה וחתמימה טובה. פורש שלום אביו הרה"ג, ראש באלפי ורבבות ישראל, שליט"א [רבי ישראל אבוחצירא ה'בבא סאלי'] על כסא מלכותו - ומצפה לבשורות טובות.

ימי זיכרון

הגאון האדיר מפוסקי הדור רבי מנשה קליין זצ"ל כ"ט אלול תשע"א

כך תיכף באגודת הרבנים ואיגוד הרבנים, ומצדי אפעל גם כן בנפרד".

מיהו יהודי נוגע לכל אחד גם לבחורי בר מצוה

בסיום ימי ה'שלושים' להסתלקות גאב"ד אונגוואר רבי מנשה קליין זצ"ל סיפר בנו כ"ק אדמו"ר מאונגוואר הרה"צ רבי משה קליין שליט"א מחבר הספר "משנת הגר" סיפור מדהים מתוך היחידות קודש של אביו זצ"ל. "כולם יודעים כמה שהרבי מליובאוויטש השקיע וכמה כאב לו ממש במסירות נפש הענין של 'מיהו יהודי'. אני זוכר שפעם אחת הייתי עם האבא זצ"ל (הריני כפרת משכבו) ביחידות אצל מרן אדמו"ר הגה"ק מליובאוויטש, הייתי אז בגיל הבר מצוה. הרבי דיבר ממש חזק ובכל התוקף על הענין של 'מיהו יהודי' והוא ביקש לכתוב ולדבר בזה ולכתוב על זה. אבא [הגר"מ קליין] הראה לו שהוא באמת כתב על זה כמה פעמים, וכן בספרו שו"ת 'משנה הלכות'. ואז באמצע הדברים באורח פלאי הרבי מליובאוויטש מסתובב אלי, ואמר לי: 'מיהו יהודי' הוא עניין של 'יוחסין' וזה נוגע לכל אחד, לכל אחד יש שייכות בזה, אנשים נשים וטף, וגם בחורי בר מצוה". אני הבנתי מהמשפט הזה של הרבי ומזה שהוא הסתכל עלי חזק שיש בזה הוראה מסוימת עבורי. אני אמנם לא יכול לומר שעשיתי הרבה בזה, אבל ב"ה עכשיו חיברתי את הספר 'משנת הגר' שזה גם שייך לענייני יוחסין וכו', אני מרגיש שאני גם עשיתי משהו בענייני הזה של טהרת וקדושת יוחסין ישראל, בהתאם לרצונו הקדוש והטהור של האדמו"ר מליובאוויטש.

מעלה לראשונה את הרעיון לעשות 'ספר יוחסין'

הגאון האדיר כ"ק גאב"ד אונגוואר רבי מנשה קליין (הידוע בכינוי 'מנשה הקטן') ידוע באלפי תשובות שנתן ובעשרות ספרי השו"ת שהוציא "משנה הלכות". היה ידיר נפשו של כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש כבר משנת תש"ו, ובהוראת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ניתן לו להיכנס להיכל הקודש בכל עת שירצה. ביום י"ג באלול תשל"ט ביקר בהיכל הקודש ובאותה הזדמנות העלה כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש מיוזמתו בפעם הראשונה רעיון מהפכני שיש לעשות "ספר יוחסין", שזה יפתור מבחינה מסוימת את הקלקולים של חוק "מיהו יהודי" הפרוץ, ואת הכעיות הנוצרות מאימוץ ילדים. וכך אמר כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש בין השאר: "איני רואה עצה אחרת מאשר ספר יוחסין. הדבר גרום סערה עצומה, אך אין ברירה אחרת. השאלה היא כיצד יבצעו זאת. הרי אחר כך לא תהיה שום בקרה על זה. נניח שאגודת הרבנים תקבל החלטה כזאת, או איגוד הרבנים, או התאחדות הרבנים, הרי הדבר תלוי בכל רב, וכל רב במקומו הוא מושל בכיפה... ולכן, בכדי לעורר אודות ספר היוחסין, להיותו דבר בלתי רגיל, צריך לזה כוח הרבים... כוונתי כמה רבנים ביחד. בספר היוחסין אין צורך בשום הכנות, מי שמעוניין יוכל להרשם, ומי שלא רוצה אף אחד לא יכריחו. אך עצם ההכרזה תהיה דבר הכי גדול, ואחר כך אפשר והדבר יעזור שיפחדו מענין של אימוץ וכו'. הנני מחזיק מאוד מברוך אומר ועושה, ואם כן אפשר שאתם תעוררו על

הוא באמת גדול

בראש חודש תמוז תש"נ כשעבר בנו של הגאון רבי מנשה קליין גאב"ד אונגוואר בחלוקת השטרות לצדקה העיר כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ואמר "אביכם רגיל לחתום בשם 'מנשה הקטן' אף על פי שהוא באמת גדול". כשבנו אמר הסבר לדבר, העיר האדמו"ר מליובאוויטש שאמנם מצינו שחסידים היו חותמים את שמם בהקדמת המילה "הקטן".

יש לכם ריבוי ספרים, אין להסתפק בכך!

כשבא כ"ק גאב"ד אונגוואר הגאון האדיר רבי מנשה קליין לנחם את כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בשנת תשמ"ח, התפתחה שיחה ארוכה. בתחילה אמר לו הרבי ששמו "שונה הלכות" הולך לפניו. ועל זה השיב הגר"מ קליין: "אם באמת שמי הולך לפני, ברצוני שהרבי יפעל להמשיח יבוא!".

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: "אני הרי צועק ללא הרף אודות ביאת המשיח".

הגר"מ קליין: "אבל רצוני שהרבי יפעל זאת!.. בני ישראל צעקו כבר, והצעקה

מפני המלכות

התפלל עלי בערב ראש השנה ונושעתי

מרן הגאון האדיר רבי מאיר מאזוז שליט"א מגדולי הדור, מכהן כראש ישיבת "כסא רחמים" וכרבם של יהודי תוניס. כבר בתנאים אביו הגאון הקדוש רבי מצליח הי"ד שהיה ממנהיגי יהדות תוניסיה, ומייסד "ישיבת כיסא רחמים" עמד בקשרי מכתבים עם כ"ק מרן הגה"ק מליובאוויטש בכל הקשור להתפתחות הקהילה היהודית והרחבת גבולות הקדושה בתוניס.

כותב הרב מאזוז שליט"א בספרו מגדולי ישראל לגבי סיפור מופת מיוחד עם כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש כשהיה מגיד שיעור בישיבת ח"ב בתוניס. וכך כותב הגר"מ מאזוז: "את פעולותיו של הרבי, ראיתי בעיני עוד כשהיניו בתוניס. הרבי בעצם החיה את היהדות בתוניס על ידי שלוחו הנאמן הרב ניסן פינסון. מכתבים ומברקים שהגיעו מהרבי מליובאוויטש היה הרב ניסן קורא אותם אלינו

מבית הגנים

פאר הדור והדרו לוחם מלחמת ה'

כשהעניק כ"ק רבי מנשה קליין גאב"ד אונגוואר את ספרו "משנה הלכות" לכ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש הוא כותב "בס"ד מוצש"ק לסדר ביקש יעקב לישב בשלווה ה'תשמ"ח. הרי זה בכי יותן, מתנת אהבה לידיד עוז וידיד נפש וידיד נפש כל-ח'י, הרב הגאון הצדיק אספקלריה המאירה, פאר הדור והדרו, לוחם מלחמות ה', נשיא א-ל בתוככי ישראל, הלא הוא כבוד קדושת מורנו ורבינו הרב רבי מנחם

יפה שיחתך

יהודי שמרפא לבנות של בני ישראל צריך שיהיה לו לב בריא

המשפיע החסידי הגה"צ המפורסם רבי משה וולפסון שליט"א משגיח ישיבת תורה ודעת וראש קהילות אמונת ישראל בארה"ב ובישראל, שהשנה יכנס לשנת המאה לאורך ימים ושנים טובות, וזה לקבל קירובים נדירים מכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש וזכה לראות כשעבר על פני הקודש רוח הקודש גלויה כמה וכמה פעמים, וסיפר כמה מהם. בשנת תש"נ היו לגר"מ וולפסון בעיות בריאות בלב, וביקש על זה ברכה ואמר לו כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בזה הלשון "א איד וואס מאכט גיוונט אידישע הערצער דארף האבן א גיוונטער הארץ" [=יהודי שמרפא לבנות של בני ישראל, צריך שיהיה לו לב בריא]. באותה תקופה נבדק אצל רופא מומחה גדול (ד"ר מלר) וקבע שיש לעשות לו "צינתור". רופא זה ידוע כמי שממעט מאוד להמליץ על בדיקה זו, רק כאשר ברור שיש בעיות בלב ומוכרחים לדעת את מהותם. הרב וולפסון סיפר לרבי מליובאוויטש שהרופא הנ"ל קבע לו בדיקת צינתור וביקש ברכה. וכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ענה בהחלטיות: "הוא ימצא שם רק דברים טובים. ואהבת בכל לבבך, הוא ימצא לב מלא באהבת השם".

הייתה צריכה כבר לפעול את הישועה, כי המצב דחוק ביותר - זייער איינג".

לפני צאתו אמר הגר"מ קליין לכ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש: "זוכר אני את התקופה שהרבי התחיל את הנשיאות - לאורך ימים ושנים טובות - שהיה אז קהל קטן, כיום ב"ה אספו וקבצו רבים מ"האובדים בארץ אשור". כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ועל אחת כמה וכמה בנוגע להצלת אלפי אלפים מכלל ישראל. כעת צריכים שהרבי ינהיג את כולם לקראת משיח צדקונו".

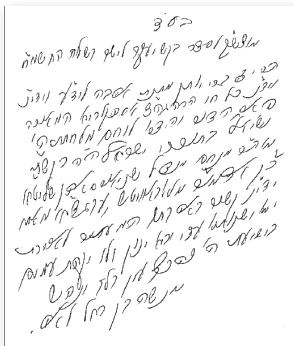
כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: "תפסקו כך בשונה הלכות".

והשיב הגר"מ קליין "אפסוק כן גם להלכה".

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: וגם לפרסם בדפוס, הוראה לרבים. בודאי תמשיכו גם בחיבור והדפסת ספרים.. מכיון שיש לכם בלי עין הרע ריבוי ספרים, אין זו סיבה להסתפק בכך שכבר יצאתם ידי חובה. אלא אדרבה להוסיף באופן ד"כפלים לתושיה".

הגר"מ קליין: בעזרת ה' אמשך לשלוח לרבי כל חיבור חדש שאוציא לאור.

בעמידה. תמיד היה מביא לנו סיפורים מהרבי. וכמה פעמים היה שולח מכתבים לרבי בשם אנשים שהיו זקוקים לישועה בכל מיני דברים ומקבל ברכות עבורם. אזכיר כאן שלאחר נישואי, במשך ארבע שנים לא היו לנו ילדים גם על ידי טיפול ברופאים. רבי ניסן פינסון אמר לי: אני נוסע לרבי לחודש תשרי (ה'תשכ"ח) אבקש מהרבי ברכה עבורכם. הוא רשם את השמות שלי ושל אשתי ושם אמותינו. וכשהגיע לרבי, ביקשו להזכיר אותנו בתפילה. ואכן הרבי הזכיר אותנו על ציון חותנו האדמו"ר רבי יוסף יצחק בערב ראש השנה, ובדיוק באותו חודש נתקבלה תפילתו. מיד כשחזר רבי ניסן פינסון אחרי סוכות, אמרתי לו: ברוך ה' יש בשורה טובה. ואמר לי רבי ניסן: תזוהר, אל תספר רק עד החודש החמישי, כך הרבי מליובאוויטש כותב באגרות קודש שלו. ובמלאת תשעה חודשים נולד לי בן לחיים טובים ולשלום בכ"ו סיון ה'תשכ"ח.

מענדל שניאורסאהן שליט"א, כבוד קדושת אדמו"ר מליובאוויטש, עד ביאת גואל צדק אמן. מאת ידיד נפשו קשור באהבתו, המעתיך לאריכות ימיו ושנותיו עדי יבוא ינון ולו יקחת עמים, בישועת ה' כהרף עין. בלב ונפש, מנשה בן רחל לאה".

ואכן להפתעת הרופא היו תוצאות הבדיקה חיוביות.

"עשירות ברוחניות יש לך, אני מתכוון לגשמיות"

בנו הגה"ח רבי אברהם יצחק וולפסון אב"ד קהילת אמונת ישראל במונסי סיפר: ביום ראשון כ"ו אדר א' תשנ"ב, טלפן אלי אבי [הגה"צ הר"מ וולפסון] וסיפר בהתרגשות, שזה עתה הוא עבר בחלוקת הדולרים והיה בהתפעלות גדולה ביותר. באותם הימים הוא היה סנדק בבית מילה של ילד מעולי רוסיה. הוא שמע שכאשר מספרים שזכו לסנדקאות, הרבי מליובאוויטש בדרך כלל אומר שזו סגולה לעשירות ומכרך בעשירות, ולכן החליט לגשת ביום ראשון אל במעמד הקדוש לחלוק את פני הקודש. כשעמד בתור חשב לעצמו, לשם מה אני צריך לבקש ברכה לעשירות "גשמית", מוטב שאבקש לעשירות "רוחניות", ואמנח החליט שרק למטרה זו הוא ניגש, רק עבור עשירות ברוחניות. כשהגיע תורו עמד וסיפר שהיה סנדק, עוד לפני שאמר דבר נוסף, אמר לו כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש ה' יעזור שתהיה לך עשירות, אינני מתכוון ברוחניות, שהרי זה יש לך כבר, אני מתכוון בגשמיות!".

הגיליון מוקדש לזכות החתן הרב יעקב ישראל שיחי' זוג' שתחי' אדרי לרגל נישואיהם שיהיה הבניין בניין עדי עד מיוסד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זו תורת החסידות